**HELSINGIN KÄRÄJÄOIKEUS** **Lausunto**

**28.5.2018**

**Eduskunnan lakivaliokunnalle**

**Viite** **U27/2018 vp**

**Valtioneuvoston kirje eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse järjestämättömiin vastuisiin liittyvien tappioiden kattamisen vähimmäisvaatimuksista sekä direktiiviksi luoton hallinnoijista, luoton ostajista ja vakuuksien realisoimisesta.**

Käräjäoikeudella ei ole lausuttavaa siltä osin kuin toimenpidepaketti ja sääntely koskee ns prudential backstop -mekanismin käyttöönottoa, tai direktiiviehdotusta luotonhallinnoijista (Credit Servicer) ja luotonostajista (Credit Purchaser).

Kolmas sääntelykokonaisuus/direktiiviehdotus sisältää säännökset vakuuden tehokkaammasta tuomioistuinten ulkopuolisesta täytäntöönpanosta.

Käräjäoikeus yhtyy niihin näkökohtiin, joita kirjeessä on esitetty (3) ehdotusten oikeusperustasta ja suhteesta toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteeseen. Kuten kirjeessä on todettu, Suomen järjestelmä ei tunne kiinteistöpantteihin tai muihin kiinnitysvakuuksiin kohdistuvaa tuomioistuinten ulkopuolista sopimusperusteista täytäntöönpanoa. Vakuuksiin kohdistuva täytäntöönpano on Suomessa tehokasta, tuomioistuinmenettely ulosottoperusteen hankkimiseksi riittävän nopeaa ja ulosottolaitoksen myyntimenettelyt toimivia. Kiinteistöpantteihin kohdistuvaa täytäntöönpanoa koskeva ehdotus on tarpeettoman yksityiskohtainen ja puuttuu laajasti kansalliseen järjestelmään.

Käräjäoikeus yhtyy niihin näkökohtiin, joita kirjeessä on esitetty ehdotuksen vaikutuksista lainsäädäntöön (4.1). Direktiiviehdotus ei ole Suomen kiinteistöpanttioikeutta koskevan lainsäädännön mukainen. Ehdotettu yleinen oikeus tuomioistuinten ulkopuoliseen, osapuolten väliseen sopimukseen perustuvaan vakuuden täytäntöönpanoon on Suomen oikeusjärjestelmälle vieras. Kysymys olisi uudenlaisesta menettelystä, joka ei vastaa ulosottokaaren myyntiä koskevia säännöksiä eikä maakaaren kiinteistöpanttioikeutta koskevia säännöksiä. Huomion arvoinen on myös havainto, jonka mukaan direktiivillä ehdotetussa muodossaan olisi vaikutuksia myös Suomen kuluttajalainsäädäntöön.

Epäselvää on, olisiko direktiiviehdotuksella vaikutusta konkurssi- ja yrityssaneerausmenettelyjä koskevaan lainsäädäntöön. Muutostarve riippuu siitä, miten täytäntöönpanotoimien keskeyttämisestä säädetään jatkossa maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevassa direktiivissä.

Käräjäoikeus pitää valtioneuvoston varauksellista kantaa ehdotettuun vakuuteen kohdistuvan täytäntöönpanon harmonisointiin oikeana. Lainsäädäntö ei ehdotetussa muodossa edistä sille asetettuja tavoitteita. Kansallisen esinevakuus- ja ulosottolainsäädännön tehokkuus ja toimivuus sekä kansallinen liikkumavara myös jatkossa tulee turvata eikä sisällyttää direktiiviin Suomen lainsäädännön perusperiaatteista poikkeavia pakottavia säännöksiä.

Lausunnon on valmistellut osastonjohtaja, käräjätuomari Matti Palojärvi.

Laamanni Tuomas Nurmi